Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Grozav Georgeta
Dosarul nr. 2a-517/24 (2-22158314-02-2a-02022024)

D E C I Z I E

13 noiembrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Panov Ana
Judecătorii: Malîi Ala și Mămăligă Natalia
Grefier: Jumiga Tamara

examinând în şedinţă de judecată publică cererea de apel declarată de avocatul Mocanu Serghei în interesele Maiei Scripnic împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 noiembrie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Scripnic Maia împotriva Marinei Diaconu și Gojinevschi Ana cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 31 octombrie 2022, avocatul Mocanu Serghei în interesele Maiei Scripnic s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Marinei Diaconu și Gojinevschi Ana cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 5 august 2022, Gojinevschi Ana conducând automobilul de model „*****”, cu numărul de înmatriculare *****, a cărui proprietar este Diaconu Marina, a tamponat autoturismul de model „*****”, cu numărul de înmatriculare *****, care îi aparține cu drept de proprietate Maiei Scripnic.

A indicat că în urma tamponării, a fost deteriorat autoturismul de model „*****”, cu numărul de înmatriculare *****, iar conform raportului de evaluare a

pagubei nr.2572/08A din 25 august 2022, pentru reparația automobilului este necesară suma de 9 125,49 lei.

A notat că pârâta Gojinevschi Ana a scris declarație, prin care a recunoscut vina și s-a obligat să restituie suma pentru reparația automobilului de model „*****”, cu numărul de înmatriculare *****.

Afirmă că pînă la moment nici Gojinevschi Ana cea care conducea automobilul la momentul tamponării și nici Diaconu Marina, proprietara automobilului de model „*****”, cu numărul de înmatriculare *****, benevol nu au reparat prejudiciul material cauzat automobilului, deși a expediat în adresa acestora notificare, care a rămas fără de răspuns.

Solicită reclamanta Scripnic Maia încasarea, în mod solidar, din contul pârâtelor Diaconu Marina şi Gojinevschi Ana în beneficiul său a prejudiciului material în mărime de 9 125,49 lei și cheltuielilor de judecată suportate.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 noiembrie 2023 a fost admisă parțial acțiunea înaintată Scripnic Maia și s-a încasat de la Gojinevschi Ana în beneficiul Maiei Scripnic prejudiciul material cauzat în urma accidentului rutier produs la 5 august 2022, în mărime de 9 125,49 lei, cheltuielile suportate pentru evaluarea pagubei în mărime de 250 lei şi taxa de stat în mărime de 273,76 lei. În rest, acţiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantei:

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 21 decembrie 2023, avocatul Mocanu Serghei în interesele Maiei Scripnic a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 noiembrie 2023, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispus încasarea prejudiciului material solicitat în mod solidar.

Argumentele apelului:

În motivarea cererii de apel, avocatul Mocanu Serghei în interesele Maiei Scripnic a reiterat circumstanțele invocate în cererea de chemare în judecată, suplimentar a menționat că hotărârea primei instanțe în partea respingerii cererii de chemare în judecată este lipsită de temei legal, iar probatoriul impune pronunțarea unei hotărâri noi prin care să fie admise integral cerințele din cererea de chemare în judecată.

Afirmă că respingerea parțială a cerințelor din acțiune nu este motivată prin probe pertinente şi admisibile ceea ce dovedește incontestabil, că instanţa de fond a emis hotărârea nemotivată şi contradictorie, ceea ce contravine prevederilor art.239-241 din Cod de procedură civilă.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost pronunțat la 29 noiembrie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la 21 decembrie 2023 (f. d. 63), Colegiul judiciar constată că acesta a fost declarat în termen.

Poziția părților în apel:

În ședința de judecată a instanței de apel, avocatul Mocanu Serghei în interesele Maiei Scripnic a susținut apelul și a solicitat admiterea apelului în sensul formulat.

Intimata Gojinevschi Ana în ședința de judecată a instanței de apel a menționat că recunoaște vina în comiterea accidentului și este de acord ca benevol să achite prejudiciul cauzat.

Intimata Diaconu Marina în cadrul ședinței de judecată în apel a menționat că susține cele indicate de Gojinevschi Ana și că prejudiciul va fi reparat.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel, în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră cererea de apel ca fiind neîntemeiată şi care urmează a fi respinsă, cu menținerea hotărârii contestate a primei instanțe, din motivele ce succed.

În acord cu prevederile art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

În temeiul art. 373 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

Colegiul judiciar, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe în raport cu prevederile art. 238-241 din Codul de procedură civilă constată că, dispoziţiile procedurale invocate au fost respectate în tot, astfel instanţa de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părţi, a constatat şi elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanţei de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivație şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84,98).

Colegiul notează că prin acțiunea înaintată, reclamanta/apelantă Scripnic Maia pretinde încasarea sumei de 9 125,49 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat de către Diaconu Marina și Gojinevschi Ana în urma accidentului rutier produs la 5 august 2022, în care Gojinevschi Ana, conducând automobilul de model „*****”, cu numărul de înmatriculare *****, a tamponat autoturismul de model „*****”, cu numărul de înmatriculare *****, care îi aparține cu drept de proprietate reclamantei Scripnic Maia, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Astfel, în susținerea pretențiilor înaintate, reclamanta /intimată Scripnic Maia a prezentat instanței raportul de evaluare a pagubei nr.2572/08A din 18 august 2022 al automobilului de model „*****”, cu numărul de înmatriculare *****, efectuat de către SRL „EXPERT Auto Plus” inginerul expert Ciobanu Adrian, prin care s-a constatat că automobilului i s-a cauzat un prejudiciu material în valoare de 9 125,49 lei (f.d.6).

Totodată, Colegiul judiciar reține că, la 5 august 2022, Gojinevschi Ana a scris o recipisă, anexată la materialele cauzei, prin care a indicat: „*Eu subsemnata Ana Gojinevschi 03.12.1992, permis 8.19.5405567, mă oblig să restitui suma necesară pentru reparația mașinei „*****”, cu număr de înmatriculare *****, în urma loviturii de către mine fiind pe maşina „***** SantaFe”, cu număr de înmatriculare *****. Vina mi-o recunosc. Data 05.08.2022.*” (f.d.5).

Din actele cauzei se atestă că, la 13 septembrie 2022, Scripnic Maia a expediat în adresa Anei Gojinevschi și a Marinei Diaconu cereri de soluționare prealabilă a litigiului, solicitându-le ca în termen de 7 zile să achite prejudiciul material cauzat în urma accidentului rutier în sumă de 9 125,49 lei și să compenseze cheltuielile suportate pentru întocmirea raportului de evaluare a pagubei în sumă de 250 lei (f.d.12, 13). Notificările au fost recepționate de către pârâte/intimate, însă au fost lăsate fără răspuns (f.d.11).

Aşadar, Colegiul reiterează că conform art. 9 alin. (2) lit. f) Cod civil, drepturile şi obligațiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.

Conform art. 10 alin.(1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute

obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.

Conform art. 776 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Potrivit art. 858 alin. (1) și (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit.

În corespundere cu prevederile art. 1998 alin. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Conform art. 2025 alin. (1) Cod civil, repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situației anterioare (transmiterea unui bun de același gen și de aceeași calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putință ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părților sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărâre judecătorească.

Reieșind din conținutul normelor de drept enunțate, Colegiul civil notează că răspunderea delictuală se naște prin încălcarea unor drepturi absolute ale persoanei vătămate (dreptul de proprietate, la viață, sănătate etc.). De aceea răspunderea pentru dauna cauzată unei alte persoane poate avea numai caracter delictual. Pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplinește temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale este componența delictului civil. Componența delictului civil constituie o totalitate de elemente esențiale formulate de legiuitor ca necesare şi suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale. Componența delictului civil include următoarele elemente (condiții): prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu şi vinovăția. Acestea sunt condițiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale.

Având în vedere situația faptică expusă, Colegiul judiciar reliefă că, ca efect al faptei ilicite comise de către intimata Gojinevschi Ana, recunoscută de ultima prin recipisa din 5 august 2022 și personal în fața instanței de apel în cadrul ședinței judiciare, la caz sunt întrunite toate condițiile necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale doar în sarcina intimatei Gojinevschi Ana, or dânsa a fost cea care a comis accidentul rutier.

Colegiul civil, respinge ca neîntemeiată poziția avocatului reclamantei/apelante, Mocanu Serghei cu privire la aplicabilitatea la caz a răspunderii solidare a Anei Gojinevschi și a Marinei Diaconu, așa cum în prezenta speță nu există temei de solidaritate. Or, conform prevederilor art. 787 Cod civil, creanța solidară nu se prezumă, ci se naște prin act juridic sau prin lege.

Așadar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, constată că prima instanță corect a reținut că la caz nu poate fi încasat prejudiciului material în mod solidar și de la pârâta Diaconu Marina, și a respins pretenția respectivă ca neîntemeiată.

În altă ordine de idei, avocatul Mocanu Serghei a invocat că prejudiciul material cauzat apelantei Scripnic Maia, trebuie să fie reparat și de către proprietara automobilului de model „*****”, cu numărul de înmatriculare *****, care este Diaconu Marina, fără a prezenta vreo probă în susținerea poziției sale.

Respectiv, în accepțiunea instanței de apel realizarea unui drept nu se face gratuit, fără a fi supus unor rigori procedurale în ceia ce privește respectarea sarcinii probațiunii, or reprezentantul apelantei prin prisma raționamentului instituit la art.118 alin. (1) Cod de procedură civilă, urma să demonstreze că anume Diaconu Marina este proprietarul automobilului de model „*****”, cu numărul de înmatriculare *****, iar la caz avocatul Mocanu Serghei nu a realizat pe deplin această sarcină legală.

În concluzie, Colegiul judiciar constată că prima instanţă a dat o apreciere obiectivă şi justă probelor administrate, a constatat şi elucidat pe deplin toate circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzei şi corect a aplicat normele de drept material şi procedural, adoptând o hotărâre legitimă în corespundere cu cerinţele legii, astfel temei pentru admiterea apelului nu sunt.

În acest sens, Colegiul civil relevă că argumentele invocate de apelantă, în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de către instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate supra şi se axează asupra circumstanțelor care au fost constatate şi elucidate pe deplin de instanța de fond, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate şi apreciate cu respectarea normelor de drept procedural şi susținute de normele de drept material.

Distinct de cele expuse şi având în vedere faptul că circumstanțele cauzei au fost constatate de către prima instanță şi nu este necesară verificarea suplimentară a dovezilor, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge cererea de apel și de a menține hotărârea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. 389, art. 390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău-

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de avocatul Mocanu Serghei în interesele Maiei Scripnic.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 noiembrie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Scripnic

Maia împotriva Marinei Diaconu și Gojinevschi Ana cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Panov Ana

Judecătorii: Malîi Ala

Mămăligă Natalia